

Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах

22.01.1993 року в Мінську (Республіка Білорусь) в рамках країн СНД, з метою забезпечення належного захисту прав і законних інтересів громадян та осіб, що проживають на їхніх територіях, була підписана Конвенція про правову допомогу і правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах (далі — Конвенція).

10.11.1994 року Верховною Радою України ратифіковано цю Конвенцію та 14.07.1995 року вона набула чинності для України.

Застосовується Конвенція у відносинах України з Республікою Білорусь, Азербайджанською Республікою, Республікою Узбекистан, Російською Федерацією, Республікою Казахстан, Республікою Таджикистан, Республікою Вірменія, Киргизькою Республікою, Республікою Молдова, Грузією та Туркменістаном.

Громадяни кожної із держав-учасниць цієї Конвенції (далі — Договірні Сторони), а також особи, що проживають на їхніх територіях, користуються на території всіх інших Договірних Сторін по відношенню до своїх особистих та майнових прав таким самим правовим захистом, як і власні громадяни даної Договірної Сторони.

Слід вказати, що громадяни кожної Договірної Сторони, а також особи, які проживають на їхніх територіях, мають право вільно та безперешкодно звертатися до суду, прокуратури і інших закладів кожної Договірної Сторони, до компетенції яких відносяться цивільні, сімейні та кримінальні справи, можуть бути їх учасниками, подавати клопотання, подавати позови і здійснювати інші процесуальні дії на тих самих умовах, що і громадяни кожної Договірної Сторони.

Правову допомогу в цивільних, сімейних та кримінальних справах відповідно до вказаної вище Конвенції здійснюють установи юстиції Договірної сторони.

Відповідно до статті 5 Конвенції, при здійсненні правової допомоги компетентні органи юстиції Договірних Сторін зносяться одна з одною через свої центральні органи, якщо цією Конвенцією не передбачений інший порядок зносин.

17.09.1999 року для України набрав чинності Протокол до Конвенції від 22.01.1993, підписаний у Москві 29.03.1997 року. Протоколом, зокрема, доповнено статтю 5 вказаної Конвенції, а саме — при здійсненні правової допомоги компетентні установи юстиції Договірних Сторін зносяться одна з одною через свої центральні, територіальні та інші органи, якщо цією Конвенцією не передбачений інший порядок зносин. Зміни, що внесені Протоколом до положень цієї Конвенції, на сьогоднішній день застосовується у відносинах України з Республікою Білорусь, Республікою Казахстан, Республікою Таджикистан, Республікою Вірменія та Російською Федерацією.

Договірні Сторони здійснюють правову допомогу шляхом виконання

процесуальних і інших дій, що передбачені законодавством запитуваної Договірної Сторони, зокрема: складання та пересилка документів, проведення обшуків, вилучення, пересилка і видача речових доказів, проведення експертизи, допити сторін, обвинувачених, свідків, експертів, порушення кримінального переслідування, розшук і видача осіб, що скоїли злочин, дізнання і виконання судових рішень по цивільних справах, зокрема вироків в частині цивільного позову, виконавчих написів, а також шляхом вручення документів.

Відповідно до статті 13 зазначеної Конвенції документи, що були складені або засвідчені відповідною установою однієї з Договірних Сторін, скріплені гербовою печаткою та засвідчені підписом компетентної особи, мають силу документа на території другої Договірної Сторони без будь-якого іншого засвідчення. Документи, що на території однієї з Договірних Сторін визнаються офіційними, вважаються такими ж й на території другої Договірної Сторони.

Під дійсністю документів у вказаній Конвенції передбачається наступне: документи, що були складені або засвідчені відповідною установою однієї з Договірних Сторін, скріплені печаткою та засвідчені підписом компетентної особи, мають силу документа на території другої Договірної Сторони без будь-якого іншого засвідчення. Це стосується також копій та перекладів, що засвідчені відповідними органами.

Документи, що видаються органами юстиції та судами України, а також документи, що оформляються нотаріусами України, для використання їх за кордоном, повинні бути складені відповідно до чинного законодавства України, вірність фотокопії або справжність підпису на яких засвідчена у встановленому законом порядку державним або приватним нотаріусом України, після чого ці документи перекладаються на російську мову і їх переклад також засвідчується державним або приватним нотаріусом України. В такому випадку вказані документи можуть бути прийняті на території країн СНД без будь-якого додаткового засвідчення.

Відносно надання інформації щодо правових питань, Центральні установи юстиції Договірних Сторін (в Україні — це Міністерство юстиції України) на прохання надають один одному відомості стосовно чинного чи не чинного на даний момент на їхніх територіях внутрішнього законодавства та щодо практики його застосування установами юстиції.

Слід вказати, що Конвенцію про правову допомогу та правові відносини у цивільних, сімейних та кримінальних справах передбачено, що під час виконання цієї Конвенції установи юстиції Договірних Сторін користуються державною мовою або російською мовою.

Договірні сторони самі сплачують всі витрати, що виникають під час надання правової допомоги на їхніх територіях.

відділ державної реєстрації
актів цивільного стану
Головного територіального
управління юстиції у місті Києві

Упорядник: головний спеціаліст відділу - Ященко Віта Василівна